Typ 9 – Krajobrazy miejskie

Założenie urbanistyczne Skoczowa wraz z osią kompozycyjną łącząca rynek z XIX-wiecznym kościołem ewangelickim pw. Św. Trójcy – krajobraz priorytetowy „Skoczów” (ID 1421). Fot. J. Botwina, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Krajobrazy typu 9 obejmują obszary zabudowane miasteczek historycznych oraz miasteczek współczesnych. Do krajobrazów tego typu można zakwalifikować również miejscowości, które posiadały prawa miejskie w przeszłości, a których układ przestrzenny zachował cechy miejskie. W województwie śląskim do tej kategorii zostały przypisane również niektóre wsie z zachowanym układem historycznym. Krajobrazy te są rozmieszczone równomiernie na obszarze województwa.

Podtyp 9a – Miejscowości z zachowanym układem historycznym

Tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otwartego otoczenia intensywna i zwarta, wielkoobszarowa zabudowa o cechach miejskich; występowanie rynku i koncentryczny układ ulic, obecność historycznych obiektów architektonicznych o cechach osadniczych (w szczególności kilkukondygnacyjnych), funkcjach publicznych i sakralnych (kościół, ratusz, urząd miasta lub gminy, szkoła).

W podtypie krajobrazów miejscowości z zachowanym układem historycznym wydzielono 34 jednostki krajobrazowe obejmujące 6302 ha, tj. 0,5% powierzchni województwa. Jednostki cechują się zróżnicowaną powierzchnią – od 16 do 340 ha, średnio obejmując 185 ha. W podtypie wskazano 14 krajobrazów priorytetowych.

Krajobrazy podtypu 9a mają szczególne znaczenie dla tożsamości osadniczej regionu – świadczą o stopniu zachowania krajobrazów zurbanizowanych w tradycyjnej formie. Jednostki występują w większej liczbie w północnej i centralnej części województwa.

BIBLIOTEKA

Zabudowa historyczna Żor na tle krajobrazu współczesnej zabudowy mieszkaniowej – krajobraz priorytetowy „Żory” (ID 1905). Fot. J. Botwina, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Podtyp 9b – Miejscowości o charakterze współczesnym

Tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otwartego otoczenia intensywna i zwarta, wielkoobszarowa zabudowa o cechach osadniczych miejskich (w szczególności kilkukondygnacyjna); jednostka złożona ze współczesnych obiektów architektury osadniczej
oraz zabudowań o funkcjach publicznych, możliwy plac centralny o funkcjach rynku.

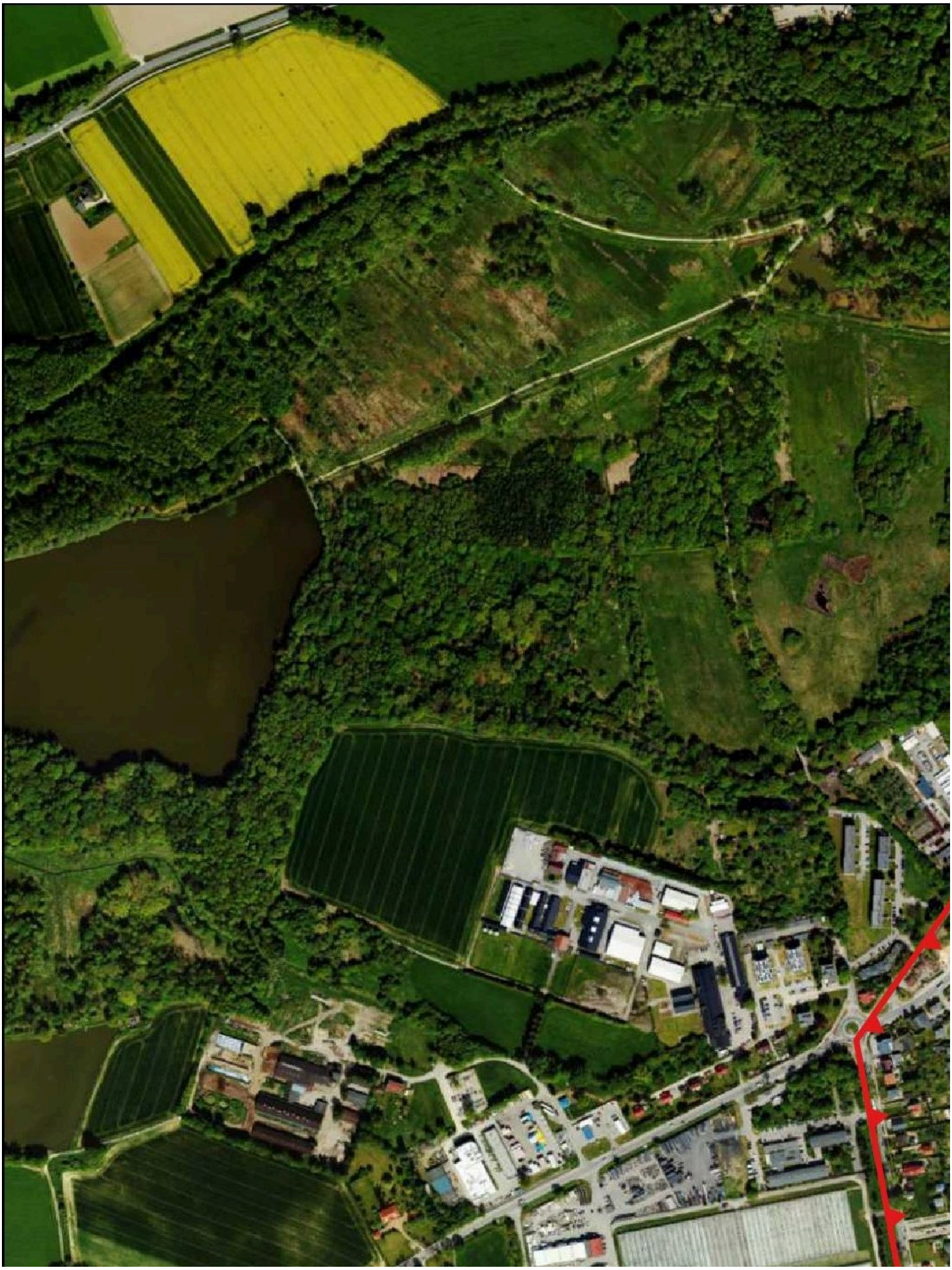
W województwie wydzielono 19 jednostek podtypu 9b, które obejmują 5913 ha, tj. 0,48% powierzchni regionu. Poszczególne jednostki cechują się powierzchnią od 17 do niemal 1200 ha, a średnio obejmują 311 ha. W podtypie tym nie zidentyfikowano krajobrazów priorytetowych.

Jednostki występują w największej liczbie w centralnej części województwa.

AUTO NAPRAWA

Krajobraz miejscowości o charakterze współczesnym w Rydułtowach – krajobraz ID 502. Fot. J. Botwina, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Krajobraz zabudowy mieszkaniowej Pszczyny o charakterze współczesnym – ID 1918. Podkład mapowy: Usługa WMS ortofotomapy o wysokiej rozdzielczości, dostępna w serwisie Geoportal, dostęp 3.06.2025 r.,
URL: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMTS/HighResolution?service=WMTS&request=getCapabilities

Dodana: 13 lutego 2025 12:53 Zmodyfikowana: 10 czerwca 2025 13:03